

Előterjesztés
Nekézseny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. november 28-i ülésére

Tárgy: „Nekézseny Község Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023.” elfogadása

Tisztelt Képviselő – testület!

Nekézseny Község Önkormányzata a 2013-2018. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját 73/2013.(X.30.) határozatával fogadta el.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény (továbbiakban: Eb.tv.) 31. §-a a következők szerint rendelkezik: „31.§ (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) **ötévente öt éve szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.**”

Az Eb. tv. 31. § (2) bekezdése alapján a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel:

- *a nők,*
- *a mélyszegénységben élők, romák,*
- *a fogyatékkal élő személyek, valamint*
- *a gyermekek és*
- *idősek csoportjára.*

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani:

- *az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,*
- *az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,*

- *a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,*
- *olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát,*
- *illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.*

Fenti pontok, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011.(XII.27.) kormányrendelet rendelkezései, a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet szabályai jelentős mértékben meghatározzák a Helyi Esélyegyenlőségi Program tartalmi követelményeit.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglalt intézkedési tervek részeként több területen is megvalósult az esélyegyenlőséget növelő intézkedés községünkben. Ezek az alábbiak:

- *közfoglalkoztatás szervezése, tovább folytatása*
- *hátránykompenzáló programok, szünidei programok szervezése, további szakkörök biztosítása*
- *a nők munkalehetőségei és családi feladatai ellátásának összehangolása*
- *informatikai képzések szervezése az idősek számára*
- *az időskorú lakosság egészségügyi állapotának javítása, egészségügyi szűrések népszerűsítése*

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nekézseny Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A Program elkészítéséhez az adatok forrásának alapjául az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR), Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatbázisa szolgált valamint a helyi adatgyűjtések.

Az Eb. törvény 31. § (6)-(7) bekezdései alapján, a települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A települési önkormányzatok jogi személyiséggel rendelkező társulása az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha a társulást alkotó települési önkormányzatok mindegyike az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

Nekézseny Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018-2023. időszakra vonatkozó, a jelen jegyzőkönyv mellékletében szereplő Helyi Esélyegyenlőségi Programot megtárgyalta és azt, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget téve, **e l f o g a d j a**.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételéről a polgármester gondoskodik.

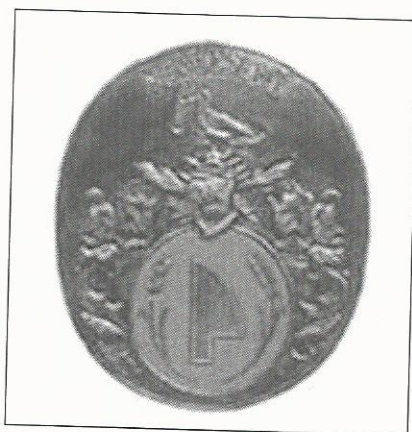
Felelős: polgármester

Határidő: 2018. december 31-ig értelemszerűen

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Nekézseny Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	116
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	52
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	65
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	70
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	71
1. A HEP IT részletei	71
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	71
A beavatkozások megvalósítói.....	72
Jövőképünk	72
Az intézkedési területek részletes kifejtése	72
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	79
3. Megvalósítás.....	83
A megvalósítás előkészítése	83
A megvalósítás folyamata.....	83
Monitoring és visszacsatolás	85
Nyilvánosság	85
Érvényesülés, módosítás.....	87
4. Elfogadás módja és dátuma	88

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel Nekézseny Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nekézseny Község Borsod-Abaúj-Zemplén megye nyugati részén, a Lázberci Tájvédelmi Körzet területén található. Az Upponyi-hegység délkeleti szélén épült fel tagolt medencedomsági részen, a Csernely-patak mentén. Területén jelentős az erdők aránya. Hasznosítható nyersanyaga a vasérc, az újabb kutatások csekély mennyiségű mangán-dúsulásra is rámutattak. Szomszédaival, Lénárdaróccal, Sátával és Dédestapolcsánnal másodrendű utak kötik össze. Az Eger-Putnok vasútvonal áthalad területén, így vasútállomása is van.

A település múltja és jelene

A Határ-hegyen, a Nagymál-tetőn és a Jécsős hegyen előkerült régészeti leletek bizonyítják, hogy a régmúlt emberei is szívesen megtelepültek itt. Mint a borsodi vár földje, Nekézseny létrejött a korai Árpádkorra tehető. Neve valószínűleg szláv eredetű, eredetileg a Rátold nemzetség birtoka volt.

Az oklevelekben csak későn jelenik meg, első említése 1415-ből való, amikor Zsigmond királytól a kazai Kakas és Gyulafi családok kaptak új adományt a már korábban megszerzett birtokra. Ekkor nevét Nekeseny, Nekésenynek írták. A község egy része hitbér címén a rokon Jolsvafői Tokosoknak (Thekes) jut. A Gyulafyak elzálogosították birtokrészüket Ományi Andrásnak és

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

fiának, Tamásnak, valamint Lászlónak. 1514-ben újabb földeket adtak zálogba, majd pedig az összes birtokrészüket eladták örök áron az Ományiaknak. II. Lajos az eladáshoz megadta a királyi beleegyezést, majd a Jászói konvent, a térség legjelentősebb hiteles helye az Ományiakat beiktatta a község Gyulafy részének birtokába. 1546-ban a község 14 porta, 7 zsellér, 3 molnár és egy bíró volt. Az 1549-es dézsmajegyzék alapján a század közepén jelentős község. Később házasság útján a Báriusok és a Bolykiak is birtokosok lettek itt, majd a Szirmaiak szereztek birtokrészt. Bárius Demeter halálával Vay Ábrahámné Ibrányi Anna birtoka. Hódoltsági terület volt, 1852-ben 50 Ft fejadót, később fejenként öt szekér szénát kellett a töröknek adni.

A sanyargatás következtében 1688-ban pusztult faluként jegyezték fel. Jobbágy lakossága korán megismerkedett a reformáció tanával. Kezdetben a dédesi, később a nagyvisnyói református egyház leányegyháza. 1768-ban vált önálló anyaegyházzá, ekkor a faluban 60 család, összesen 323 fő lakott. A község határában a vasművességnek a középkorból vannak nyomai. Régészeti megvizsgált bányáit a X-XII. században már művelték. Valószínű, hogy nem csupán bányászták a vasércet, hanem fel is dolgozták azt. Fazola is eredményes kutatásokat végzett itt. Fényes Elek 1851-ben írja, hogy van a határában két vaskőbánya, melynek egyikét a diósgyőri, a másikat a szilvásváradai hámorok részére művelik. Nagyszámú régi borospincéi mutatják, hogy régebben kiterjedt szőlőművelést folytattak. A Csernely-patakra építve a korábbi időkben több vízimalom működött, amelyekből egy még az 1930-as években is üzemelt. A XX. század első felében az ózdi járáshoz tartozó községben 934 fő élt. Az egészségügyi ellátást helyben egy szülésznő segítette. A gyermekek oktatásáról református elemi iskolában gondoskodtak, szervezett volt az iskolán kívüli népművelés is. 1966-tól Sátával közös irányítás alatt állt, önállóságát az 1990-es évek elején nyerte vissza. Napjainkban 873 fős lakossága 350 lakásban él, ezek 31,7%-a rendelkezik vezetékes ivóvízzel, a háztartások 40%-át látják el vezetékes gázzal.

A XVI. században a református hitre áttért lakói használatba vették a középkori kőtemplomot. 1728 körül Cseh Gábor földesúr egy zsúptetős fatemplomot épített a híveknek, mert akkorra a régi templom tönkrement. A református gyülekezet 1800-ban engedélyt kért egy új és nagyobb templom építésére. Ennek alapkövét 1816. június 22-én rakták le a falu közepén. Az alapköv elhelyezésénél jelen volt József Nándor királyi herceg és felesége, Hermina császári és királyi hercegné. A templom 1822-ben el is készült torony nélkül, amelyet csak később, 1845-ben építettek meg a déli homlokzat előtt. A templombelső egyhajós, kazettákra osztott fa mennyezettel. A nyugati oldalon fekete márványlapon az első világháború 21 hősi halottjára emlékeznek.

Szelezky Zita világhírű színésznő 85-ik évében hunyt el és 1999. augusztus 3-án végakarátának megfelelően Nekézsenyben a családi sírkertben helyezték örök nyugalomra, ahol édesanyja is nyugszik. A színésznő huszonnégy magyar film főszereplője volt. 1948-ban Argentínába kivándorolt, ahol megalakította az argentinai Magyar Nemzeti Színházat. Az emigrációs magyarság egyik legnagyobb művésznője volt, 1993-ban kultúrmunkája elismeréséül a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjével tüntették ki.

Nekézsenyben született Balogh Béni író 1822-ben. Itt töltötte gyerekkorának 13 esztendejét. a sárospataki református tanító képző után továbbtanult és magyar-történelem szakos tanári diplomát szerzett. Először Ózdon majd Pest megyében és Budán tanított. 1941 óta ír elbeszéléseket, regényeket, mondákat, meséket, mesejátékokat. Legtöbb írásában Észak-

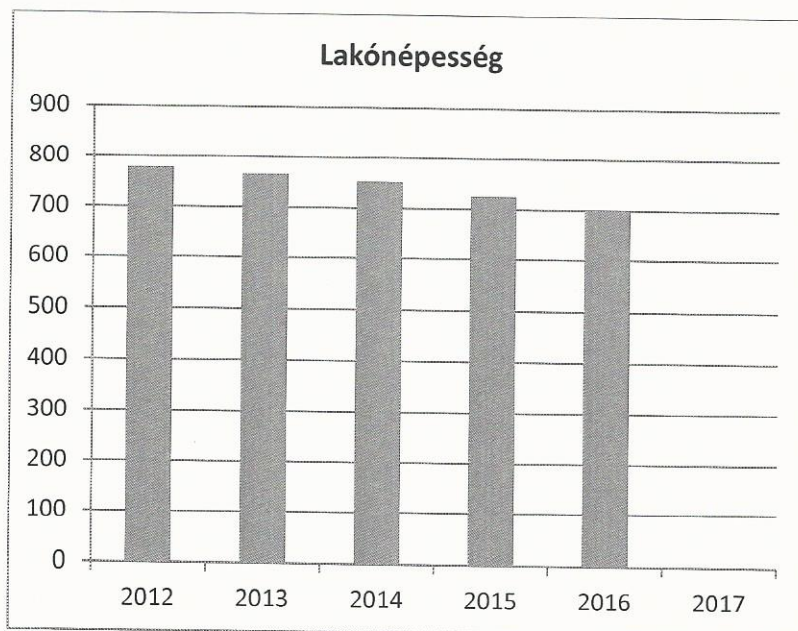
Magyarország változatos tájain játszódó történelmi eseményeket eleveníti meg, eddig tizenkét kötete jelent meg.

A település gázhálózata 95%-ban kiépült. Az ivóvizet az ÉRV által üzemeltetett törpe vízmű biztosítja. A szennyvízcsatorna teljes mértékben kiépült. A vezetékes telefon mindenki számára elérhető, a mobil rendszernél a lefedettség nem teljes. Szélessávú internet mindenki számára elérhető. Háziorvosi ellátás heti két alkalommal helyben történik.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	779	bázis év
2013	766	98,3%
2014	752	98,2%
2015	725	96,4%
2016	699	96,4%
2017	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

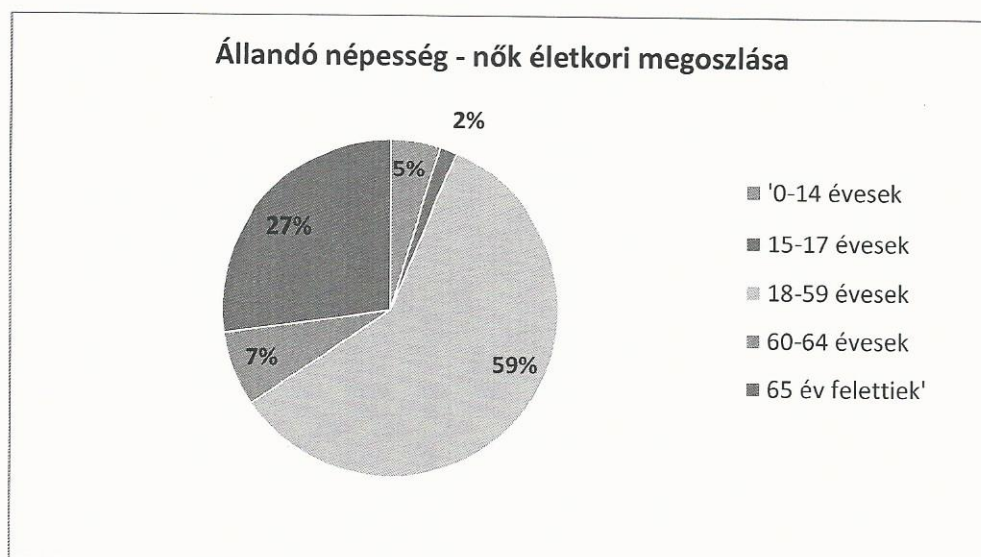
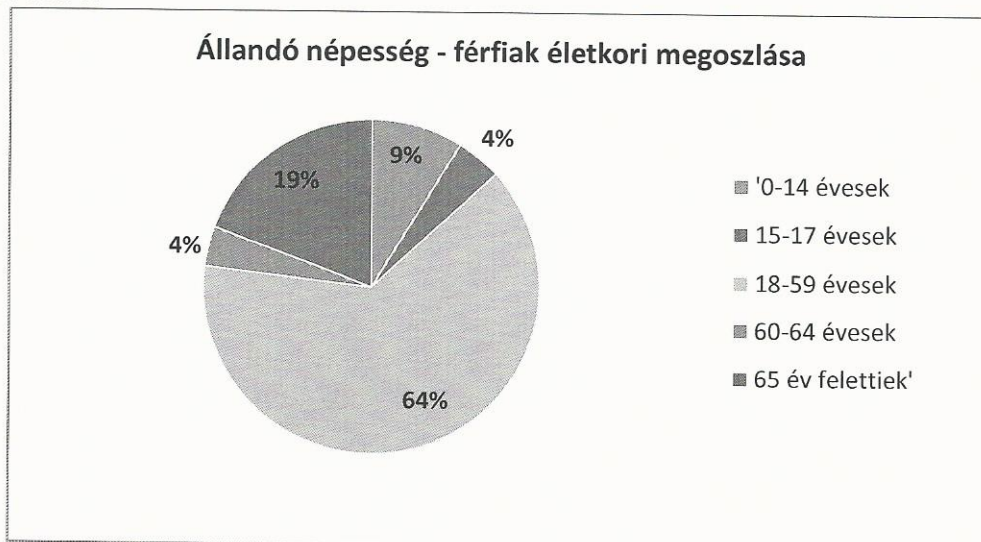
A település lakónépessége folyamatos csökkenést mutat, nő az időskorú lakosok száma, a fiatalok közül sokan elvándorolnak, mert kevés a munkalehetőség a régióban.

A település lakosság megoszlásában a nők többségben vannak a férfiakkal szemben.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	341	359	700	48,71%	51,29%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			7	1	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	30	17	47	4,29%	2,43%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	15	6	21	2,14%	0,86%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	217	212	429	31,00%	30,29%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	13	26	39	1,86%	3,71%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	66	98	164	9,43%	14,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	14	11	-3
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	10	9	-1
Összesen	24	20	-4

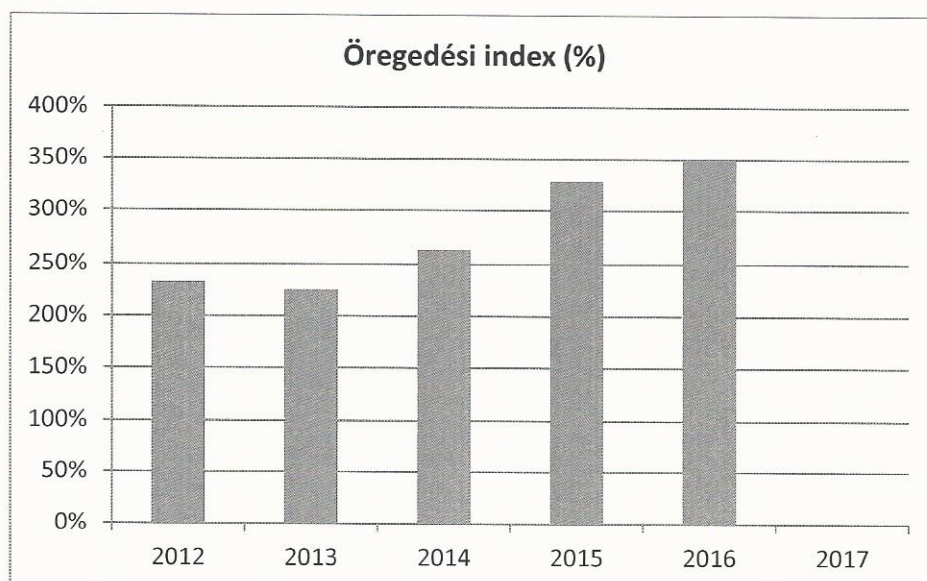
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A fenti táblázatból kimutatható, hogy a 15-17 éves gyerekek száma csökkentést mutat, községünkre az elöregedés jellemző, ennek oka nagymértékben a munkahely hiánya.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	156	67	232,84%
2013	151	67	225,37%
2014	161	61	263,93%
2015	158	48	329,17%
2016	164	47	348,94%
2017	n.a.	n.a.	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

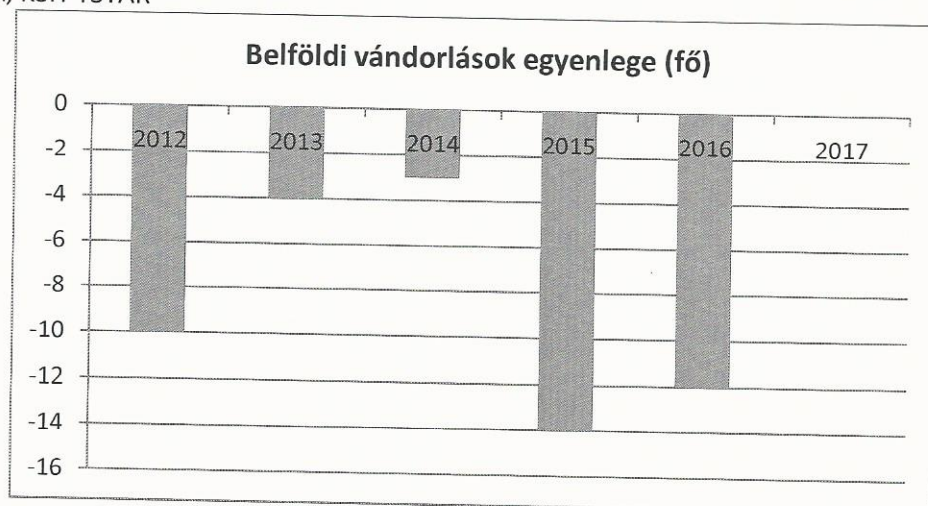

A táblázatban megfigyelhető, hogy a 65 éven felüli lakosság száma a 0-14 éves korú állandó lakosok számához képest magas értéket mutat. Az öregedési index a 2012 évhez képest jelentősen megnőtt, a település lakosságára a túlzott előreagedés a jellemző, a település korösszetétele nem kedvező.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	7	17	-10	-13,1
2013	10	14	-4	-5,3
2014	13	16	-3	-4,02
2015	7	21	-14	-19,53
2016	8	20	-12	-17,14
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.

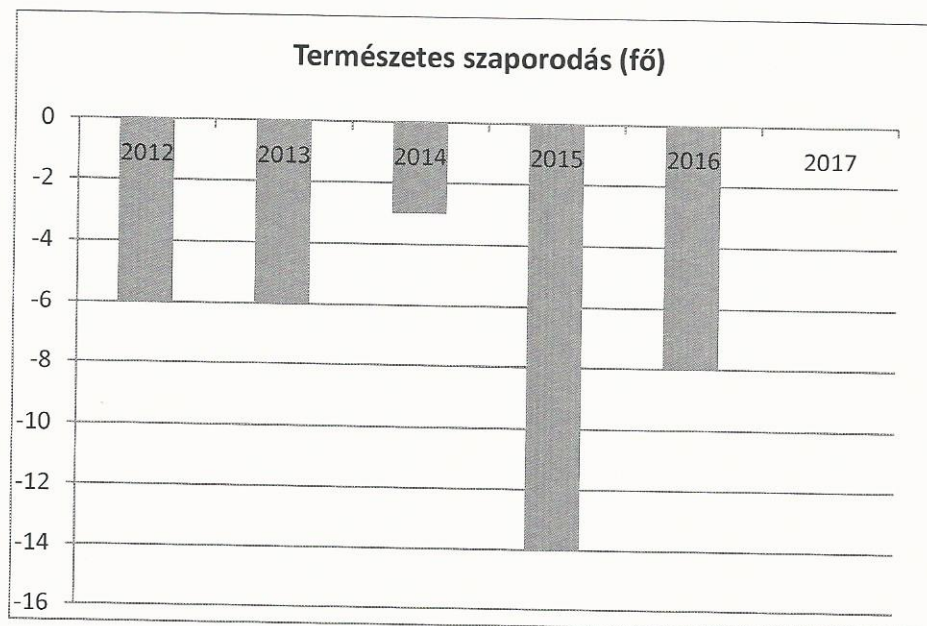
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A Statisztikai Hivatal adatai alapján településünkre az elvándorlás jellemzőbb, az érték magasabb, mint az odavándorlás száma, a növekedés nem számottevő.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	4	10	-6
2013	6	12	-6
2014	2	5	-3
2015	3	17	-14
2016	3	11	-8
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Sajnálatos módon településünkön kevés gyermek születik. Az előregedési index-el összhangban látható, hogy a halálozások száma magasabb, mint az élve születések száma.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Nekézseny Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat, a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak elősegítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Alapelveink

➤ Szolidaritás

Településünk minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékossgal élők társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. Ennek érdekében a fennálló fizikai és információs akadályokat meg kívánjuk szüntetni.

- Méltányos és rugalmas bánásmód
A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.
- A pozitív diszkrimináció lehetősége
Az EU lehetővé teszi a nemek szerinti eltérő bánásmód alábbi formáit, ha annak célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, amire az EU nem kötelezi a tagállamokat. A gyakorlat azt mutatja, hogy a hazánkban is egyre gyakrabban élnek a pozitív diszkrimináció eszközével, mert a diszkrimináció pusztá tilalmánál többre van szükség az előítéletek leküzdéséhez. A pozitív diszkriminációt leggyakrabban a munkaerő-piaci érvényesülés és a közéletben való részvétel segítésére alkalmazzák.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nekézseny település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Nekézseny olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. Az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az esélyegyenlőség előmozdítását szolgálják.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program a településünk területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. A helyzetelemzéshez és az intézkedések megtervezéséhez elsősorban tehát a nőkre, a gyermekekre, idősekre és a fogyatékos emberekre vonatkozó adatokat és információkat gyűjtöttük össze, illetve elemeztük, és az ő lehetőségeiket, helyzetüket javító programot dolgoztunk ki. Az esélyegyenlőség érvényesülésének problémája a különböző településeken további hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különböző élethelyzetben lévő egyének esetében is felmerülhet. Ennek megfelelően az esélyegyenlőségi program által célzott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok körét a helyi

sajátosságokra reagálva – az esélyegyenlőségi törvény szempontjait figyelembe véve – bővítettük.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezik.

Az önkormányzatunk a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás.

A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képesség és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás erősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el. Az a fontos, hogy Nekézsenyben továbbra is erősödjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, a sport és szórakozási lehetőségek területén is.

A fogyatékos személyek speciális segítséget igénylő emberek. Életük nem kevesebb és nem több, egyszerűen más, másfajta emberi élet. A fogyatékos személy a betegekhez, az idősekhez és a gyermekekhez hasonlóan segítségre szorul. Az egészség megőrzését, betegségek korai felismerését célzóan egészségnapokat kellene szervezni.

A munkanélküli lakosság ellátása érdekében továbbra is kiemelt feladatként kezeli a település vezetése a közfoglalkoztatás szervezését.

A helyi esélyegyenlőségi program figyelembe veszi Nekézseny Község Önkormányzatának azon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására (az Ózdi Rendőrkapitányság munkájáról szóló beszámoló, Nekézseny Község Önkormányzatának éves költségvetése).

Az általános gazdasági válság és a romló életszínvonal miatt a szociális ellátórendszereknek nap, mint nap több és több követelményeknek kell megfelelniük. Emiatt a helyi szabályokat, rendeleteket folyamatosan vizsgálni kell. A képviselő-testület ezen tevékenysége során figyelembe veszi az esélyegyenlőségi szempontokat is.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket kell tenni a nők, a romák, valamint a fogyatékosággal élők

esélyegyenlőségének² javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. –, de legalábbis csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok.

Társadalmi kapcsolatok: Vállalkozók, Civil szervezetek, Oktatási intézmények, Egészségügyi intézmények, Nekézseny Községért Közalapítvány, Együtt Nekézsenyért Egyesület, Polgárőr Egyesület Nekézseny.

Költségvetés

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

Nekézseny Településrendezési Terve

Nekézseny Község Településszerkezeti Tervvel rendelkezik, Nekézseny Község Helyi Építési Szabályzatát a 8/2008.(V.20.) sz. önkormányzati rendelete tartalmazza.

Közbiztonság

A körzeti megbízottal folyamatos az együttműködés, az önkormányzat támogatja a helyi polgárőrség szolgálatot.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Településünk az Ózdi Kistérségi Többcélú Társulással működik együtt. Vannak olyan kötelező feladatok, melyeket a Kistérségi Társulás lát el. Ide tartozik a családsegítés, szenvedélybeteg közösségi ellátása.

A kistérség közvetlenül határos két, turisztikai szempontból kiemelten fontos területtel: délnyugatról a Bükk Nemzeti Parkkal, Szilvásvárad környékével; északról pedig az Aggteleki Nemzeti Parkkal. Ezt a vidéket 300-400 méter magas, medence jellegű dombságok jellemzik.

A települések közötti összefogás és együttműködés komoly sikerekkel és fejlődésbeli változásokkal járt az elmúlt években. A közösen, sikeresen ellátott feladatok (szociális gyermekjóléti alapszolgáltatások, közoktatás szakmai és szakszolgálati tevékenységek, központi orvosi ügyelet) és pályázatok révén (közmunka program, központi orvosi ügyeletek felújítása, műszerezettségének javítása, új gépjárművek beszerzése, közoktatási intézmények felszereltségének javítása) olyan eredmények születtek, amelyek egyébként soha nem valósultak volna meg.

Az Ózdi Kistérség Többcélú Társulás települései nagy kulturális tradícióval, kiaknázatlan gazdasági lehetőségekkel és turisztikai vonzerővel bírnak.

² Az esélyegyenlőség alapja a diszkriminációmentesség: meghatározott tulajdonság miatt senkit hátrány nem érhet.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban az egyes táblázatok alatt jeleztük az adatok forrását. Az adatgyűjtés során az alábbiakra támaszkodtunk: KSH Területi Statisztika, Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (VÁTI-TEIR rendszer), Szociális Ágazati Információs Rendszer adatai és helyi adatgyűjtés. Mind a központi adatbázisokban, mind a helyi adatgyűjtés során ütköztünk problémába, ezek vagy hiányos, vagy idősorban hiányos, illetve egymásnak ellentmondó adatokat jelentettek.

A szöveges rész elkészítésénél a Képzési segédlet a helyi esélyegyenlőségi program készítéséhez c. segédletre támaszkodtunk, illetve a Nekézsenyi Közös Önkormányzati Hivatal és intézményei, saját tulajdonú vállalkozásai beszámolóira, éves terveire, valamint a www.nekezensenykozseg.hu oldalon fellelhető információkat használtuk fel. A település már meglévő koncepciói, stratégiái is adalékul szolgáltak az esélyegyenlőségi terv készítésekor.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

E terület vonatkozásában a következő alapvető jogszabályi rendelkezéseket alkották, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.). A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat,
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.). A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat,
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.). A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása,
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.
- a szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A fenti törvények részletes áttekintése ad támpontokat a következőkben megadott szempontok szerinti helyzetelemzéshez.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. Településünkön a 2011. évi népszámlálás adatai alapján roma nemzetiségű lakosok nem élnek.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, valamint nyugdíj előtt álló személyek. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a helyi munkalehetőségek hiánya.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során:

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

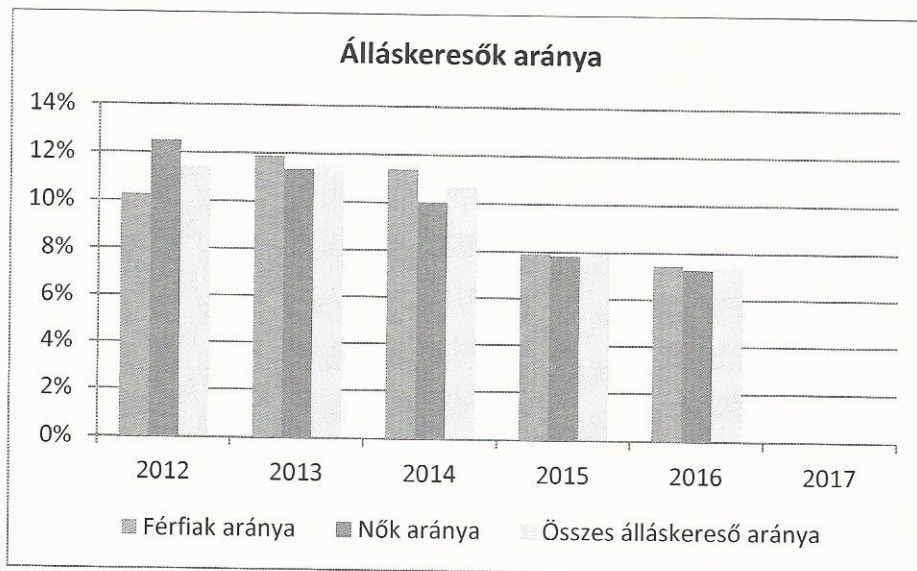
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	263	278	541	27	10,3%	34,75	12,5%	62	11,4%
2013	259	278	537	30,75	11,9%	31,5	11,3%	62	11,6%
2014	255	270	525	29	11,4%	27	10,0%	56	10,7%
2015	259	252	511	20,5	7,9%	19,75	7,8%	40	7,9%
2016	245	244	489	18,25	7,4%	17,75	7,3%	36	7,4%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	12,25	#####	20,5	#ÉRTÉK!	33	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

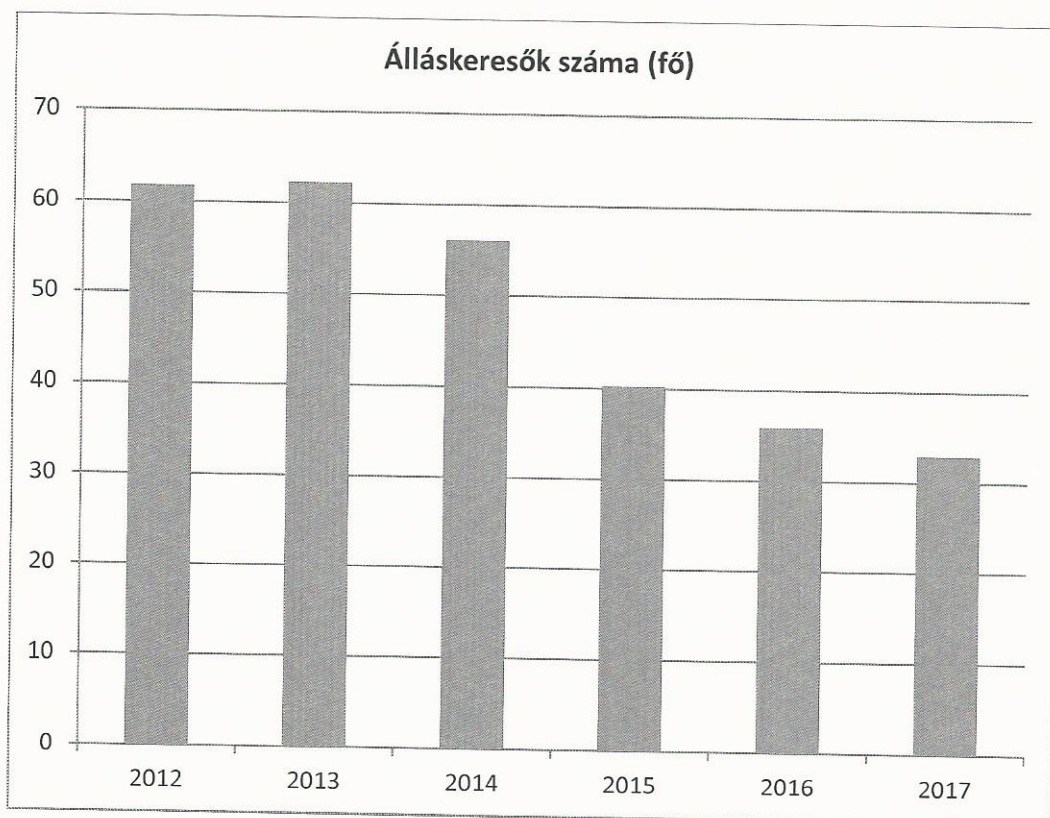

A munkaképes korú népesség közel 8%-a munkanélküli. Az álláskeresők aránya változó tendenciát mutat, de összességében az tapasztalható, hogy évről évre csökken. Ez annak köszönhető, hogy a közfoglalkoztatási programban is egyre több munkanélküli vett részt.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		62	62	56	40	36	33
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,5	1	1,75	0	0,75	0,25
	%	0,8%	1,6%	3,1%	0,0%	2,1%	0,8%
20-24 év (TS 1003)	Fő	11,25	8,75	10	8,5	6,75	4,25
	%	18,2%	14,1%	17,9%	21,1%	18,8%	12,9%
25-29 év (TS 1004)	Fő	7,5	7,25	3,25	4,25	2,75	1,5
	%	12,1%	11,6%	5,8%	10,6%	7,6%	4,5%
30-34 év (TS 1005)	Fő	8,5	9	8,25	5,25	4,5	3
	%	13,8%	14,5%	14,7%	13,0%	12,5%	9,1%
35-39 év (TS 1006)	Fő	4,75	6,5	5,5	2,25	2	2
	%	7,7%	10,4%	9,8%	5,6%	5,6%	6,1%
40-44 év (TS 1007)	Fő	5	4,25	4,5	3,25	2	2,25
	%	8,1%	6,8%	8,0%	8,1%	5,6%	6,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	10,5	9,5	8,5	5,25	7	8,25
	%	17,0%	15,3%	15,2%	13,0%	19,4%	25,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	7,75	5,5	5,5	6,5	4,5	4,75
	%	12,6%	8,8%	9,8%	16,1%	12,5%	14,4%
55-59 év (TS 1010)	Fő	5	10	8,75	4,75	5,5	5,5
	%	8,1%	16,1%	15,6%	11,8%	15,3%	16,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	1	0,5	0	0,25	0,25	1,25
	%	1,6%	0,8%	0,0%	0,6%	0,7%	3,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

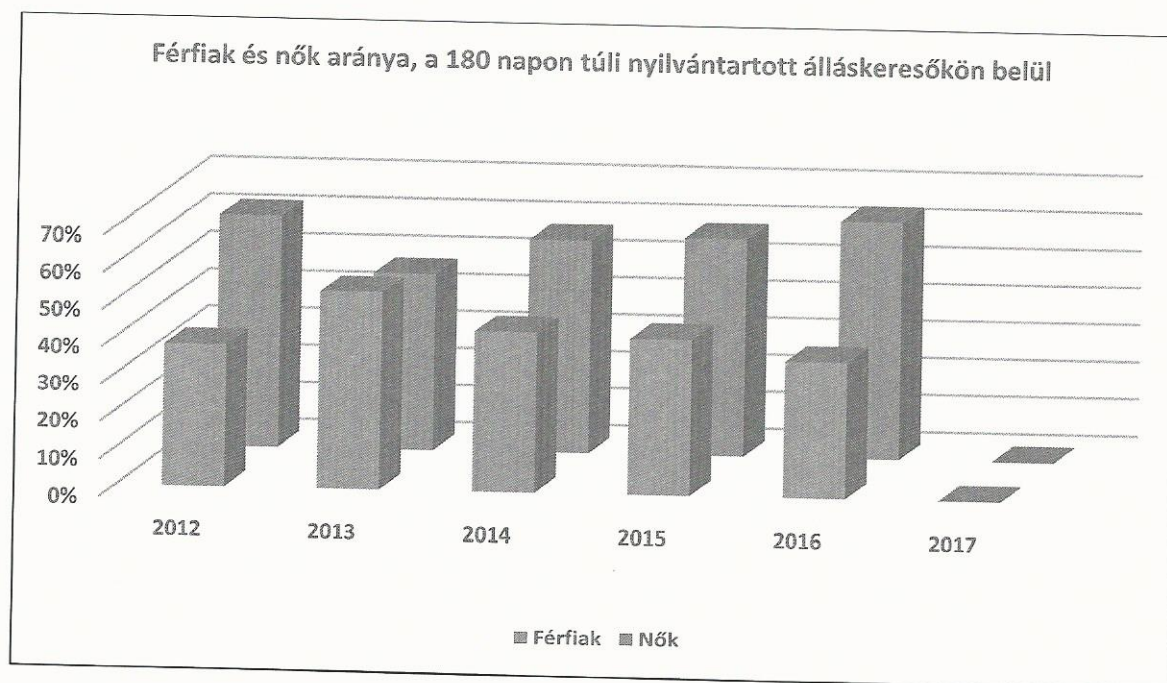
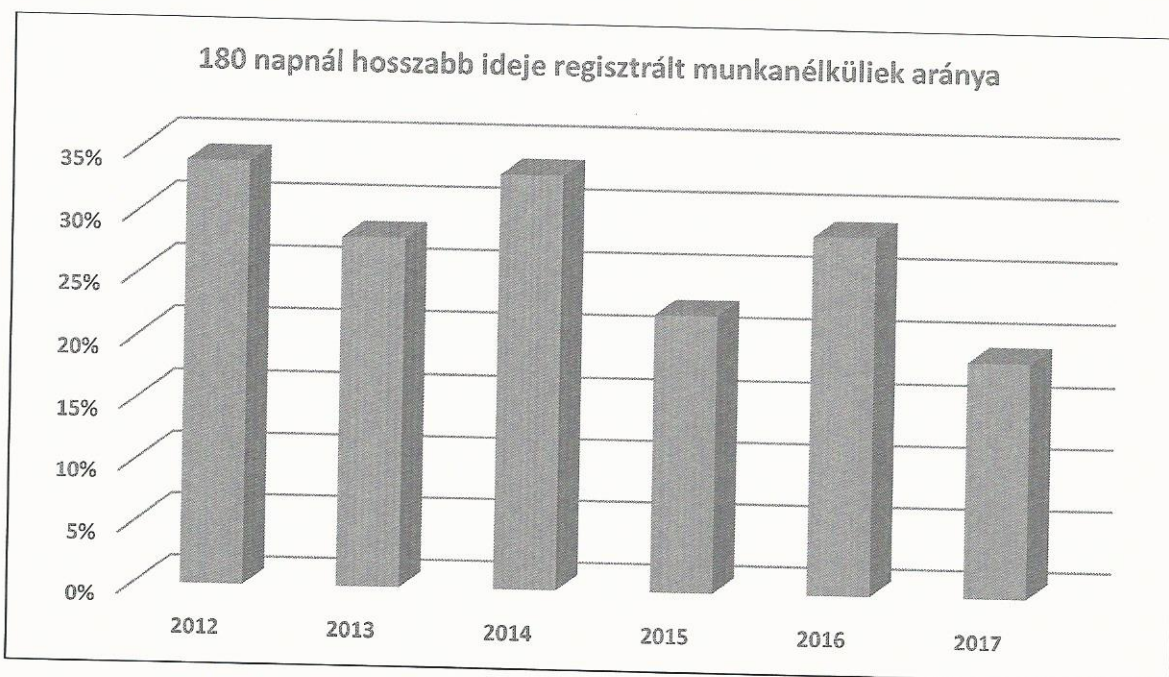
A táblázat azt mutatja, hogy községünkben folyamatosan csökken az álláskeresők száma. A fenti táblázat és grafikon alapján megállapítható, hogy az egyes korcsoportok esetében a 45-49 év közötti, valamint a 55-59 év közötti korosztály munkaerő-piaci helyzete romlott meg leginkább, mivel e két csoportban nőtt meg jelentősen az álláskeresők száma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	34,01	11	18	29	37,9%	62,1%
2013	28,11	19	17	36	52,8%	47,2%
2014	33,33	12	16	28	42,9%	57,1%
2015	22,36	10	14	24	41,7%	58,3%
2016	28,86	4	7	11	36,4%	63,6%
2017	19,08	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti MunkaügyiHivatal

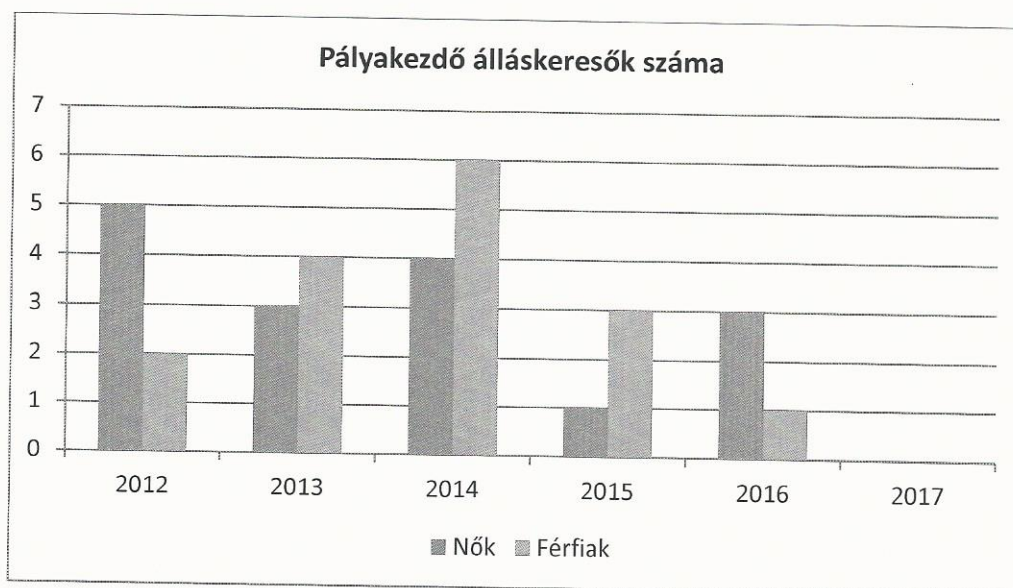

A regisztrált munkanélküliek többsége 180 napnál régebben regisztrált, azaz tartós munkanélküli. Megállapítható, hogy a tartósan munkanélküliek közül a nők helyzete jelentősen romlott, növekvő tendenciát mutat.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	83	73	156	2	2,4%	5	6,8%	7	4,5%
2013	80	78	158	4	5,0%	3	3,8%	7	4,4%
2014	78	75	153	6	7,7%	4	5,3%	10	6,5%
2015	76	68	144	3	3,9%	1	1,5%	4	2,8%
2016	70	68	138	1	1,4%	3	4,4%	4	2,9%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

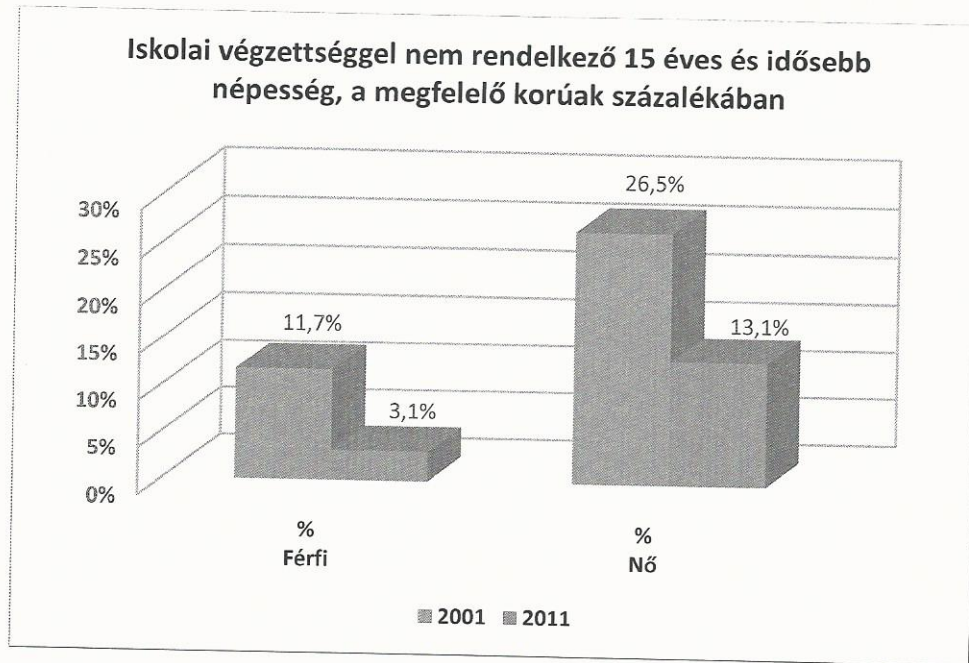
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	88,3%	73,5%	11,7%	26,5%
2011	96,9%	86,9%	3,1%	13,1%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

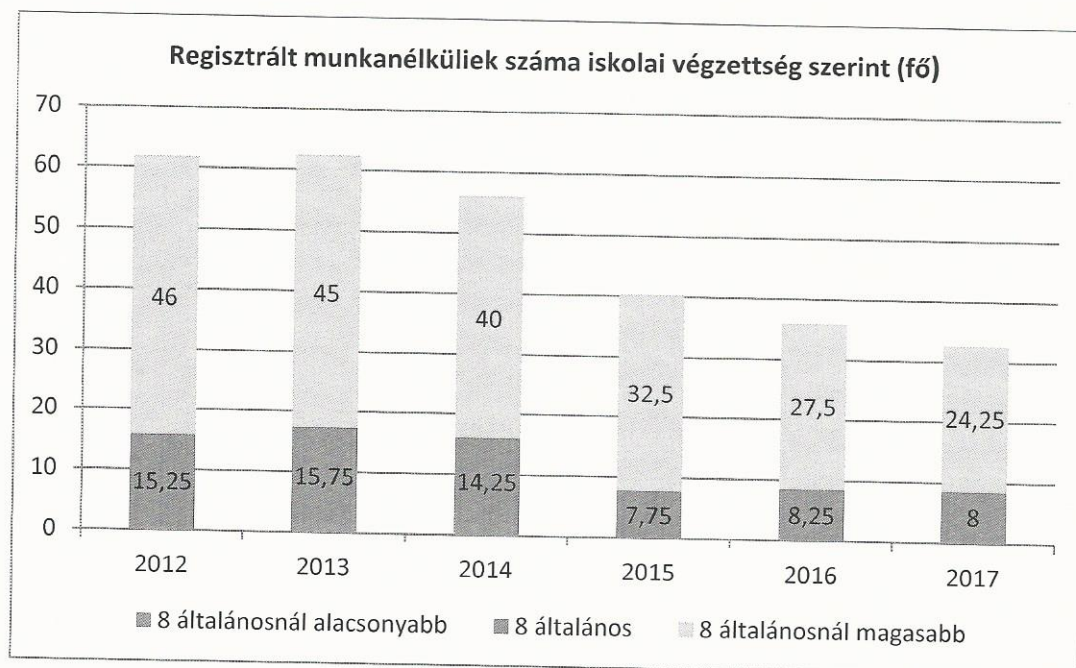

A településen élők iskolai végzettség tekintetében nem tekinthetők hátrányos helyzetűnek.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	62	0,5	0,8%	15,25	24,7%	46	74,5%
2013	62	1,5	2,4%	15,75	25,3%	45	72,3%
2014	56	1,75	3,1%	14,25	25,4%	40	71,4%
2015	40	0	0,0%	7,75	19,3%	32,5	80,7%
2016	36	0,25	0,7%	8,25	22,9%	27,5	76,4%
2017	33	0,5	1,5%	8	24,4%	24,25	74,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból megállapítható, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűek száma elenyésző. A regisztrált munkanélküliek többsége 8 általános iskolánál magasabb végzettséggel rendelkezik, illetve megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskereső legalább 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A községben általános iskolai felnőttoktatás nincs ezért a **3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők** a táblázat nem releváns.

Mivel a községben felnőttoktatási képzés nem zajlik ezért a **3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában** táblázat nem releváns.

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. 2017. évben összesen 13 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban. A közfoglalkoztatottak többsége jellemzően a község közterületein, településtisztasági, településszépítési feladatokat látnak el. A tartós munkanélküli iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudunk biztosítani.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége a járási székhelyen fogadja az álláskeresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. A

tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskeresési-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadón való részvételre van lehetőség.

A községből a foglalkoztatott munkaerő a 20 km-re fekvő Ózdra és a 30 km-re fekvő Kazincbarcikára járnak be dolgozni.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Nekézseny lakosságának jelentős része ingázik. A közelben lévő két nagyváros (Ózd 20 km-re, Kazincbarcika 30 km-re fekszik) viszonylag nagyszámú munkaerőt vonzanak. A regisztrált vállalkozások száma a településen nem nagy változást mutat. A vendéglátóhelyek községünkben nincs.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok helyben foglalkoztatását kistelepülés révén nem tudjuk megoldani. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége az álláskeresők elhelyezkedését a rendelkezésre álló eszközökkel segíti. Lehetőségeihez mérten igyekszik a foglalkoztatásokat támogatni, de hatékony segítséget mégsem tud nyújtani az álláskeresők elhelyezkedésében. Azok a munkanélküli emberek, akik emiatt nem regisztrálnak hátrányt szenvednek, mert nem részesülnek az önkormányzatokon keresztül kapott különböző állami támogatásokból.

Képzés, továbbképzés elérhetőségének szempontjából a Miskolci Egyetem fekszik a legközelebb hozzánk, mint felsőfokú intézmény képzései, programjai, de Ózdon is működik a Miskolci Egyetemnek egy kihelyezett tagozata, amely számos képzési, továbbképzési lehetőség ad a fiatalok foglalkoztatását tekintve.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	n.r.
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	Ózdi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, TKKI által hirdetett programok, Miskolci Egyetem Ózdi Kihelyezett Tagozata
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	n.r.
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	Ózdi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, TKKI által hirdetett programok, Miskolci Egyetem Ózdi Kihelyezett Tagozata

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	nincs	n.r.
felnőttképző programok a vonzásközpontban	van	Ózdi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége által támogatott képzések
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	nincs	n.r.
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	nincs	n.r.
Helyi foglalkoztatási programok a településen	van	közfoglalkoztatási program
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	nincs	n.r.

Forrás: helyi adatgyűjtés

Helyi foglalkoztatási program a Ózdi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége által támogatott közfoglalkoztatási program keretében valósul meg. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolható az idősebb korosztály, a nyugdíj előtt állók, a gyermekvállalást követően a munkahelyükre visszatérő anyák, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek is. A fiatalok távolmaradását főleg az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, de megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen mélyszegénységben élők önkormányzati fenntartású intézményekben történő foglalkoztatására nincs lehetőség, közfoglalkoztatás keretében oldjuk meg.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzat a foglalkoztatás során szem előtt tartja a diszkrimináció tilalmának érvényesülését. Nincs tudomásunk olyan esetről, hogy a településen működő munkaadók az álláskeresőket hátrányos megkülönböztetésben részesítették volna.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	541	0	0,0%
2013	537	0	0,0%
2014	525	0	0,0%
2015	511	0	0,0%
2016	489	0	0,0%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

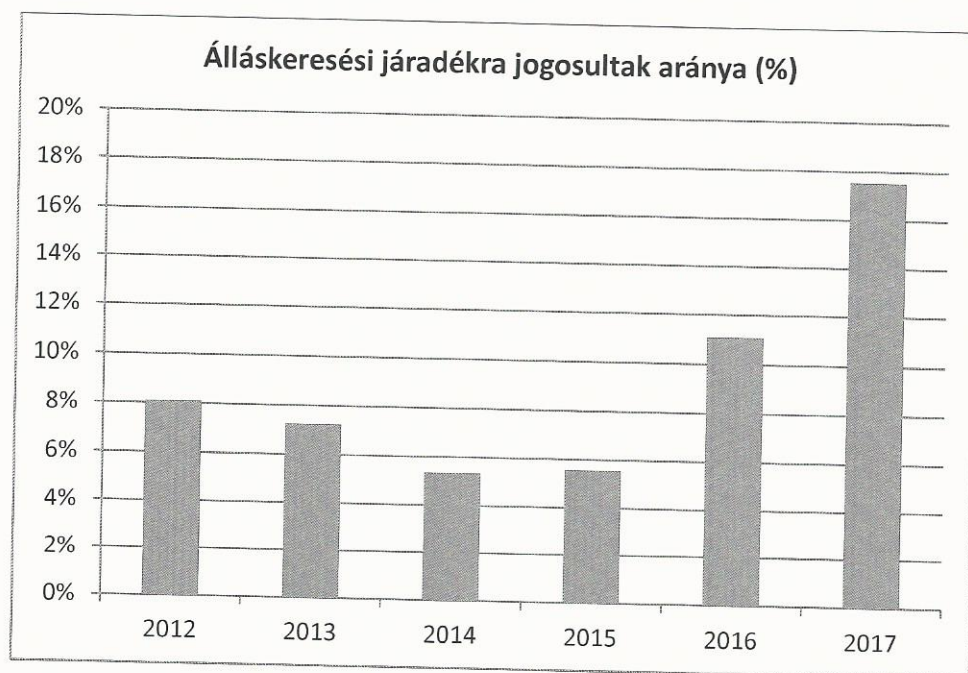

Az álláskeresési segélyre jogosultak száma nulla a vizsgált években nulla fő.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	62	5	8,1%
2013	62	4,5	7,2%
2014	56	3	5,4%
2015	40	2,25	5,6%
2016	36	4	11,1%
2017	33	5,75	17,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

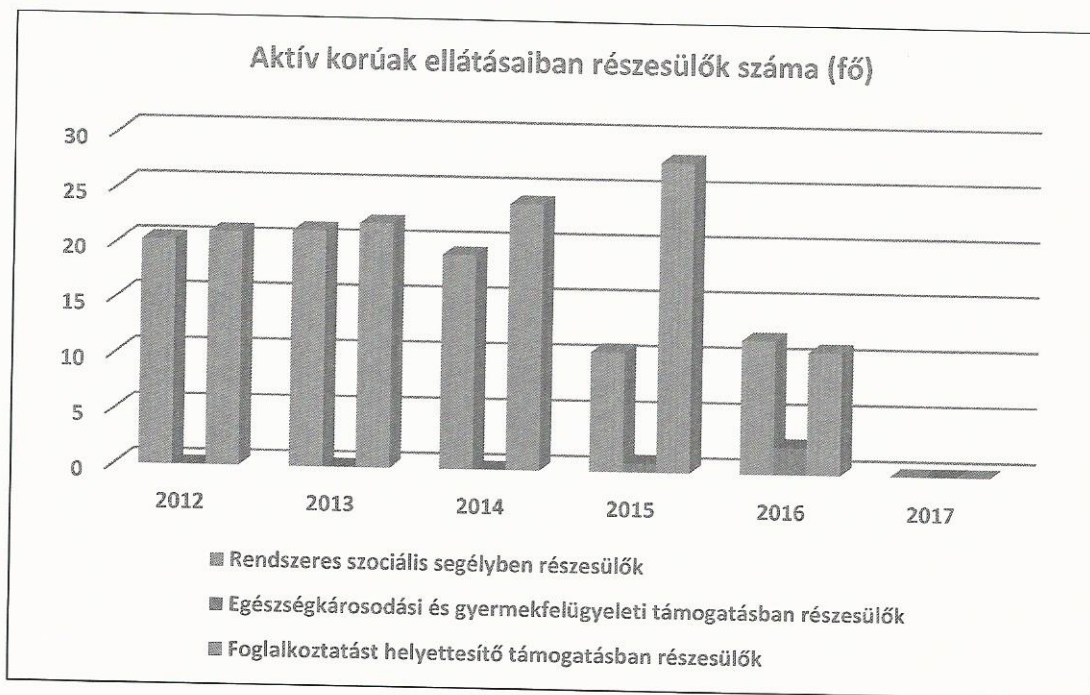
Az álláskeresési járadékra jogosultak száma 2015. évhez viszonyítva nagyon megnőtt.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
		Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő
2012	20,25	0	3,74%	21	34,01%
2013	21,25	0	3,96%	22	35,34%
2014	19,25	0	3,67%	24	42,86%
2015	10,75	0,8	2,10%	28	69,57%
2016	12	2,47	2,45%	11	30,56%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. A közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. Az FHT összege a mindenkorin öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva 22.800 forint lett.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A településen a legfrissebb adatok szerint 341 db lakás van, melyből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás nincs. Bérlakás állomány, szociális lakásállomány és az egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok száma 0 db.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	338	0	0	0	0	0	0	0
2013	338	0	0	0	0	0	0	0
2014	338	0	0	0	0	0	0	0
2015	340	0	0	0	0	0	0	0
2016	341	0	0	0	0	0	0	0
2017	341	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Településünkön nincs bérlakás.

b) szociális lakhatás

Nekézseny község a szociális lakhatás nem található.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

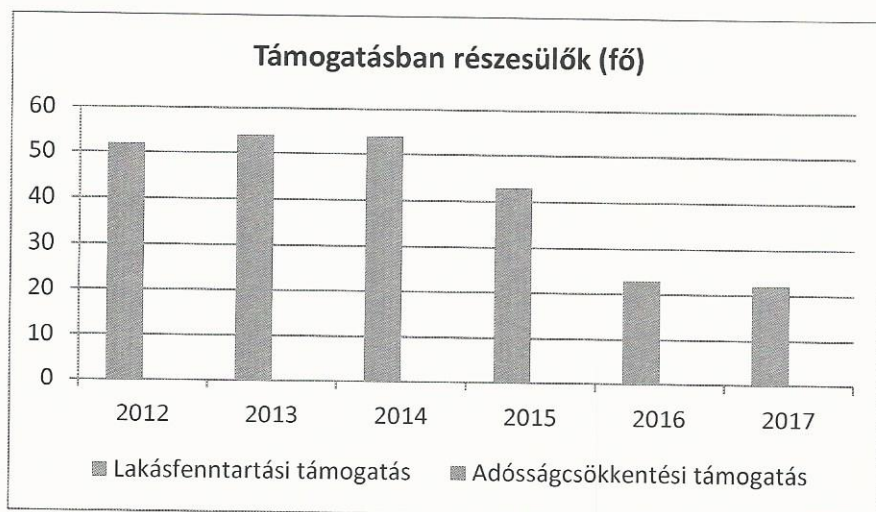
Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan a községben nem található.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	52	0
2013	54	0
2014	54	0
2015	43	0
2016	23	0
2017	22	0

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

Az önkormányzat a létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő azon személyeknek, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy az alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorúlnak – rendkívüli települési támogatást nyújt.

f) eladósodottság

A községben is probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy többgyermekes családok esetében. Ez a réteg a napi megélhetés mellett az ún. többletkiadásokat (pl.: tüzelő beszerzése, betegség, kórházi kezelés, stb.) nem tudja jövedelméből fedezni, ezért áthidaló megoldásként az önkormányzathoz fordulnak segítségért. Az ilyen átmeneti nehézségek kiküszöbölésére, orvoslására kérelem alapján rendkívüli települési támogatást nyújt az önkormányzat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Jelenleg nincs külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás.

A belterületen lévő lakásokban lakók a térséghez viszonyítottan minőségi közszolgáltatásban részesülnek, vezetékes ivóvízzel ellátva, 100 %-os szennyvízellátottság, optikai kábelen jut el

kábel televíziós-, és internet szolgáltatás. Heti rendszerességgel elszállítják a szilárd kommunális hulladékot.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön szegregátumok és telepek nincsenek.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön szegregátumok és telepek nincsenek.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön szegregátumok és telepek nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról, biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását, folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát, együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

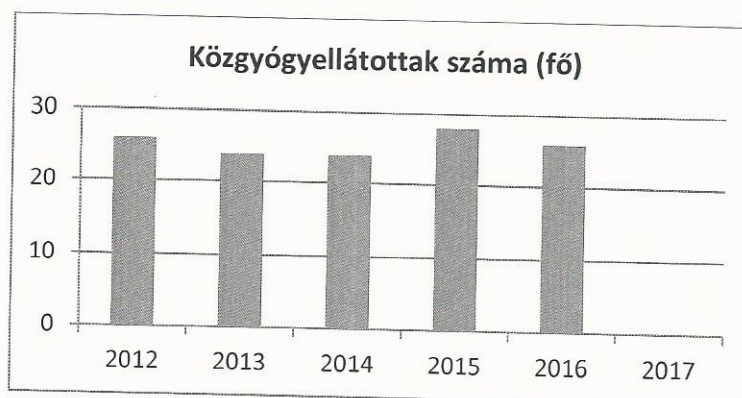
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alapvető orvosi ellátás a községben megoldott. Egy háziorvosi szolgálat működik a faluban.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	26
2013	24
2014	24
2015	28
2016	26
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

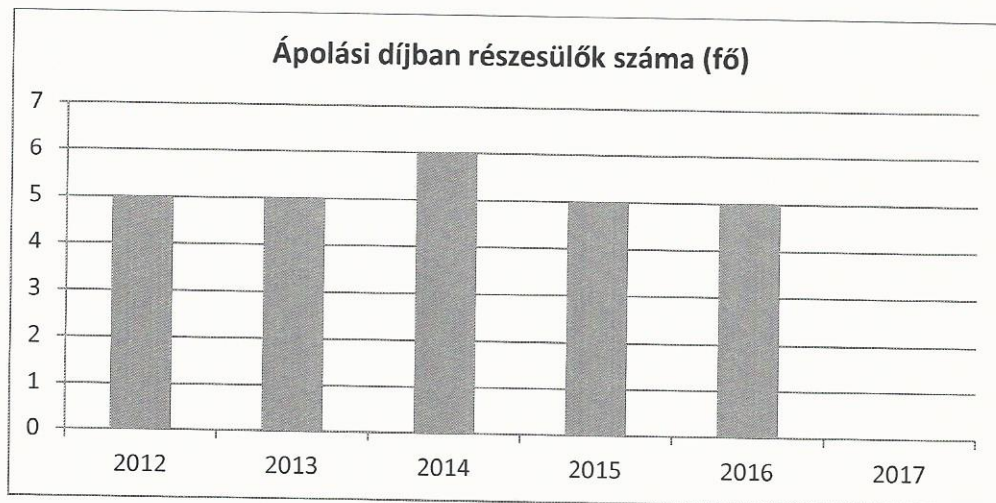
Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos

kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	5	0	5
2013	5	0	5
2014	6	0	6
2015	5	0	5
2016	5	0	5
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti diagram azt mutatja, hogy az ápolási díjban részesültek száma nagy változást az elmúlt években nem mutat.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Iránymutató jogszabályok: az ÖTv. 4. §., EÜ tv. 1997. évi CLIV. tv. 152. §.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Nekézseny Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a személyes gondoskodás keretében az alábbi szociális alapellátásokat biztosítja:

- a) étkeztetés
- b) házi segítségnyújtás
- c) családsegítés
- d) szenvedélybetegek közösségi ellátása
- e) támogató szolgáltatás

Az ellátások közül a c.)-e.) pontokban megjelölt feladatokat a képviselő-testület az Ózd Kistérség Többcélú Társulás által fenntartott Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézményen keresztül biztosítja.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény nincs községünkben az is kistérségi szinten megoldott.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a község lakói számára hozzáférhetőek, ugyanakkor problémát jelent, hogy a szűrések helyben nem elérhetőek, esetenként több kilométert kell utazni. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a háziorvosi ellátás biztosítja.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs és fejlesztő ellátások helyben nem hozzáférhetőek. Az érintettek számára sok esetben gondot okoz a szolgáltatás helyére történő utazás.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben az étrend kialakításánál tekintettel kell lenni a 80/1999. (XI. 28.) GM – EüM – FVM együttes rendelet 2. sz. mellékletében foglaltakra. Ez tartalmazza korcsoportonkénti bontásban a szükséges energia és tápanyagbevitelt.

Az étrend kialakításának minőségi szempontjai a következők:

- Energia és tápanyagtartalom arányos eloszlása
- Idényszerűség szerinti nyersanyag felhasználás
- Az adott korcsoport élettani sajátosságainak figyelembe vétele
- A fő étkezések fehérje komplettálásának érvényesülése
- Az étlap változatossága
- Az ételféleségek jelleg, szín, íz szerinti harmóniája

A közétkeztetés legfontosabb feladata az egészséges táplálkozásra nevelés. Minden főétkezésnek (reggeli, ebéd, vacsora) tartalmaznia kell teljes értékű állati eredetű fehérjét. A fő

és a kis étkezéseknek is megfelelő mennyiségű rostot kell tartalmazniuk. Ezért tízóraihoz, uzsonnához mindig kell gyümölcsöt vagy valamilyen friss zöldséget adni. Hetente legalább háromszor főzelék adása ajánlott, ami lehet rakott, csőben sült, angolos, lengyeles vagy az általunk leginkább ismert klasszikus főzelék. A feltét általában valamilyen húsféle. Az ételek sűrítésénél kerülendő a rántás, helyette alkalmazzuk inkább a habarást. Az ebédnek mindig tartalmaznia kell levest, ami hozzájárul a napi folyadékbevitel mennyiségének növeléséhez, jelentős rost és tápanyagtartalommal bír. A leves nem helyettesíthető a manapság nagyon kedvelt ivólevelekkel, melyek sok esetben rostot egyáltalán nem, cukrot többet tartalmaznak a szükségesnél.

Az ebédhez mindig adjunk valamilyen idényjellegű salátát vagy savanyúságot. Ezen kívül hetente ahányszor étlapba tudjuk illeszteni, friss gyümölcs adása javasolt. A kenyerek közül szükség van a rozs, Graham különböző magvas kenyerek étlapba illesztésére is, mivel rost tartalmuk mellett ásványi anyag tartalmuk is jelentős. A konyhatechnológiai eljárások közül előnyben kell részesíteni a párolást, rostos sütést és minimálisra csökkenteni a bő olajban sütést, ami nagyon megnöveli az ételek energiatartalmát valamint megnehezíti emészthetőségüket. Kerülni kell a mértéktelen só és cukor használatot. A só helyett inkább különböző fűszereket használjunk.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység széles körben foglalja magában a testnevelés és sportkultúra formáit, a gyermekek és felnőttek rekreációs és szabadidős tevékenységet, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Szocvtv. 63.§-a alapján a házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást. Házi segítségnyújtás igénybevétele megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.

Az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő a gondozási szükséglet jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét. A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző

által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult. A települési önkormányzat a megállapított gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni.

A Szocvtv. 65.§-a szerint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai betegek részére nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója együttműködik a támogató szolgáltatást, illetve a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó szolgáltatóval.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult

- az egyedül élő 65 év feletti személy,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

Az önkormányzat illetékességi területén a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról az Ózdi Kistérség Többcélú Társulás gondoskodik.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi község bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, mint pl. a munkahelyek, önkormányzati intézmények, lakóközösségek, civil szervezetek, a templom. A helyi kultúra és művelődés, valamint a hagyományok ápolásának, a rendezvények megszervezésének fő színtere a Hagyományok Háza (az általános iskola volt épülete) és a Balogh Béni Községi Ház.

A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását biztosítani tudjuk, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. Alapvető cél ezen a területen is az esélyegyenlőség biztosítása, a jó közérzet elérése és fenntartása, az állampolgárok elégedettsége.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen nincsenek etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A képviselő-testület a növekvő anyagi terhekre és a közelgő karácsonyi ünnepekre, valamint szociális rászorultságra tekintettel - december hónapban - az éves költségvetési rendeletében foglalt keret erejéig, egyszeri természetbeni juttatásként, 3.000.-Ft/fő összegű Erzsébet utalványt biztosít azoknak a Nekézseny községben állandó lakóhelyet vagy tartózkodási helyet létesített, és életvitelszerűen a településen élő rászorultak számára, akiknek az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 8-szorosát, azaz a 228.000.-Ft-ot. A jogosultság feltételeit a testület minden évben újra felülvizsgálja.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nekézseny községben nem élnek roma nemzetiségűek, így roma nemzetiségi önkormányzat sem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a településen élő aktív korúak közül magas a munkanélküliség aránya,	közfoglalkoztatás szervezése, tovább folytatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.(V.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentumok fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és a gyermekek gondozó családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre egyenlően kiterjed, de azokra a gyermekekre kell különösen hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a megvalósítás és a hozzáférés során a legjobban sérülnek.

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciók és szabályozás:

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek,
- a fővárosi főjegyző,
- a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- a helyettes szülő, nevelőszülő,
- a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés:

2016-ban új ellátási formaként került bevezetésre az intézményen kívüli gyermekétkeztetés (szünidei étkeztetés), melynek keretében a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/C. § (1) a.) pontja alapján, a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, a községben lakóhellyel rendelkező, 5 hónapos és 18 év közötti életkorú gyermekek szünidei étkeztetésre jogosultak. Az ellátási formához kapcsolódó helyi szabályozások megfelelően kidolgozásra kerültek a településen, a szülők tájékoztatása az ellátás igénylésének lehetőségéről folyamatosan megtörtént, az étkezési forma biztosítása megszervezésre került.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Az általános iskolai oktatás a szomszéd Dédestapolcsányi általános iskolába folyik, középfokú oktatási intézmények pedig Ózdon és Kazincbarcikán működnek. Az általános iskola 1-4 évfolyam helyben történő megoldása 2014. évig volt biztosítva.

Az óvodai nevelés költséghatékonyabbá tétele érdekében Nekézseny Község Önkormányzata Lénárdaróc Község Önkormányzatával Intézményfenntartó társulást hozott létre.

A társulási megállapodásokat 2013-ban meg kellett szüntetni, erre sor is került Nekézseny és Lénárdaróc között 2013. májusában. Ezzel egy időben feladat-ellátási szerződést kötöttek az óvodai feladatok ellátására, ez váltotta fel a társulási megállapodást.

Az óvoda 1 csoporttal működik, az intézmény kihasználtsága majdnem 100 %-os, ezért férőhely hiányában gyermek felvétele nem került elutasításra. Az általános iskolai oktatást szintén intézményfenntartó társulás útján biztosította az önkormányzat. 2013. január 1-jétől a köznevelés, illetve az iskolai oktatás biztosítása állami feladattá vált. Az oktatási intézmények fenntartását és működtetését a Klebersberg Intézményfenntartó Központ vette át azoktól az önkormányzatoktól, akik az igazgatási területükön lévő oktatási intézményeket nem önmaguk kívánták tovább működtetni.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	0
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A község a gyermekek helyzete terén szerencsésnek vallhatja magát, mivel a településen eddig komoly gyermekvédelmi probléma nem merült fel, megállapítható, hogy a rendszer településünkön jól működik. A gyermekek védelme érdekében a jogszabályokban meghatározottak maradéktalan teljesítésére törekszünk, annak érdekében, hogy a nekézseny kiskorúak testi, lelki egészségben nőjenek fel.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

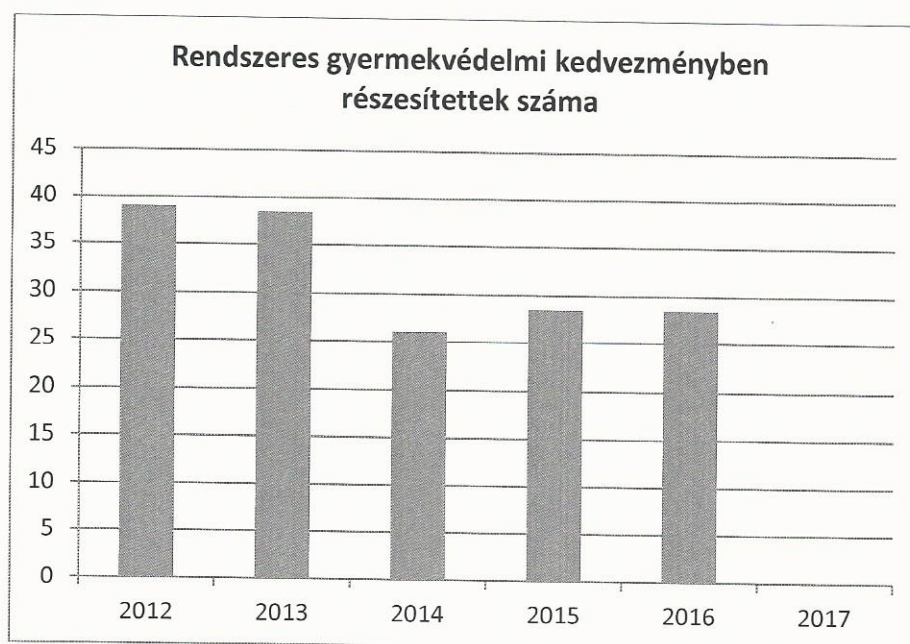
működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. Összességében elmondható, hogy Nekézseny településen a gyermekeknek a családi környezetben történő ellátása megfelelő, az elmúlt években súlyos veszélyeztetettség nem állt fenn. A településen élő gyermekek helyzete megfelelő.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	39
2013	38,5
2014	26
2015	28,5
2016	28,5
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2012-2013. években volt magasabb, 2016. évre azonban kismértékben csökkent a jogosultak száma. A jogosultság fennállása alatt a gyermekek évi két alkalommal pénzbeli ellátásban részesülnek, melynek

összegét a mindenkori költségvetési törvény határozza meg. A pénzbeli ellátás összege 2012. évben 5.800 Ft összegben került megállapításra gyermekenként. 2012. novemberétől kezdődően a pénzbeli ellátási formát a természetbeni ellátás váltotta fel, a gyermekeket gondozó családok a támogatást Erzsébet-utalvány formájában kapják. A rendkívüli gyermekvédelmi kezdeményben részesítette száma elenyésző.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Gyermek jogán járó helyi juttatás nincs a községben.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	9	0	0	0	2	11
2013	10	0	0	0	2	13
2014	11	0	0	0	0	12
2015	17	0	0	0	0	13
2016	19	0	0	0	0	13
2017	19	0	0	0	0	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön a rendelkezésünkre álló nyilvántartási adatok alapján nem él magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Községünkben nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek.